(द्वन्न) द्वन्यन्न Adj. *Holz zur Speise habend.*

द्वि Adj. Du. (f. द्वी) *zwei.* द्वयोस् bei den Lexicographen so v. a. *in beiden Geschlechtern*, d. i. *im männlichen und im weiblichen*, und auch *in beiden Zahlen*, d. i. *im Singular und im Plural* (245, 14). Mit folgendem अपि (Ragu. 12,93) und auch ohne dieses (114,26) *beide.*

द्वक Adj. Du. (*f. द्वा) *paarweise verbunden.*

*द्वँद् n. 1) *Paar.* — 2) *eine Glocke* oder *Platte, an der die abgelaufenen Stunden angeschlagen werden.*

द्वंद्भूत MBh. 1,1867 fehlerhaft für द्वंद्व°.

द्वंद्व 1) n. *a) Paar*, insbes. *Mann und Weib, Männchen und Weibchen.* द्वंद्वम् und द्वंद्वेन *α) paarweise.* — *β) unter vier Augen* (daher die Bed. *Geheimniss* bei den Lexicographen). — *b) ein Paar entgegengesetzter Zustände, Gegensätze* (Hitze und Kälte, Freude und Leid u. s. w.). — *c) Streit, Zank, Kampf.* — *d) Zweikampf.* — *e) Streit, Wettstreit.* भुजंगद्वंद्वैरधै: so v. a. *mit schlangenähnlichen Wolken* Bâlar. 188,6. — *f) *Feste, Festung.* — 2) m. n. in der Grammatik *eine Zusammensetzung zweier* (dieses das Ursprüngliche) *oder mehrerer einander coordinirter, durch und verbunden gedachter Begriffe.* — 3) m. *a) die Zwillinge im Thierkreise* Golâdhj. 8,60. Geschlecht nicht zu bestimmen. — *b)* Name *verschiedener* Ekâha. — *c) ein best. Tact* S. S. S. 213. — *d) *eine durch die Complication zweier Flüssigkeiten des Körpers hervorgerufene Krankheitserscheinung.*

द्वंद्वचर und *°चारिन् m. *Anas Casarca.*

द्वंद्वभाव m. *Zwietracht.*

द्वंद्वभूत Adj. *zweifelnd, zögernd, unschlüssig, — in Bezug auf* (Loc.) MBh. 1,46,22. v. l. द्वंद्वीभूत (s. u. द्वंद्वी 3).

द्वंद्वयुद्ध n. *Zweikampf.*

द्वंद्वयोधिन् Adj. Pl. *paarweise kämpfend.*

द्वंद्वलक्षणवाद् m. Titel eines Werkes Opp. Cat. 1.

द्वंद्वशस् Adv. *paarweise.*

द्वंद्वाराम Adj. *am Paar seine Lust habend, gern paarweise lebend* MBh. 12,329,24. 331,43.

द्वंद्वालाप m. *ein Gespräch unter vier Augen.*

द्वंद्विन् Adj. 1) *ein Paar bildend.* — 2) *im Gegensatz zu einander stehend, sich widersprechend.*

द्वंद्वी Adv. mit भू 1) *sich zu Paaren verbinden.* — 2) *mit einander handgemein werden.* — 3) *zögern, unschlüssig sein in Bezug auf* (Loc.) 68,27.

द्वय 1) Adj. (f. ई) *zweifach, doppelt, zweierlei.* द्वये m. Pl. Kathâs. 70,90 (सितासिता zu lesen). Am Anf. eines Comp. = द्वि Hemâdri 1,191,1. — 2) f. ई *Paar* Naish. 9,67. — 3) n. *a)* dass. 63,9. 73,6. Am Ende eines adj. Comp. f. आ. — *b) doppeltes Wesen, Falschheit.* — *c)* in der Grammatik *das männliche und weibliche Geschlecht.*

द्वयत् in अद्वयत्.

द्वयभारती f. ein Frauenname.

द्वयस् in अद्वयस्.

°द्वयस Adj. (f. ई) *die Höhe —, die Tiefe —, die Länge von — habend, reichend bis* — Hemâdri 1, 189,12. 190,17.

द्वयसत Adj. *bei dem alle paarigen Körpertheile gleich sind* (Comm.) Lâṭj. 1,1,7. v. l. द्वेसत.

द्वयक्षीन Adj. *sächlichen Geschlechts* AK. 2,6,2, 26. 3,2,9.

*द्वयाग्नि m. *Plumbago zeylanica.*

*द्वयातिग Adj. *der die* Guṇa Râǵas *und* Tamas *überwunden hat.*

द्वयात्मक Adj. *von zweierlei Art, auf zw. Weise zur Anwendung kommend.*

द्वयाविन् Adj. *falsch, unredlich.*

द्वयिन् m. *Kumpan.* असद्वयिन् *ein schlechter K.*

द्वयु Adj. = द्वयाविन्.

*द्वर्, द्वरति (वरणे, संवरणे d. i. स्थगने, अनादरे).

द्वर Adj. *hemmend* (nach Sâj.).

द्वरस् in वृकद्वरस्.

द्वरि oder द्वरिन् Adj. = द्वर.

द्वा (alter Nom. Du. von द्व) am Anf. einiger Composita.

द्वाचत्वारिंश Adj. (f. ई) *der 42ste.*

द्वाचत्वारिंशत् und °शति f. *zweiundvierzig.*

द्वाज m. *ein Sohn zweier Väter.* Wegen einer Etymologie erdacht.

द्वात्रिंश Adj. (f. ई) 1) *der 32ste.* — 2) *aus 32 bestehend.* — 3) in द्वात्रिंशार = द्वात्रिंशत्.

द्वात्रिंशच्कालभञ्जिका f. Pl. 1) *32 Statuen* Ind. St. 15,294. — 2) Titel eines Werkes Opp. Cat. 1.

द्वात्रिंशत् f. *zweiunddreissig.* Das Gezählte in gleichem Casus. Ausnahmsweise auch Pl. st. Sg. Am Anf. eines Comp. als Adj. 177,1. °शत् als Acc. Hariv. 11048 (S. 791).

द्वात्रिंशति f. dass.

°द्वात्रिंशतिका und °द्वात्रिंशत्का f. = द्वात्रिंशिका Ind. St. 15,185.

द्वात्रिंशत्पत्त्र n. *32 (Blüthen-)Blätter habend* Ind. St. 9,110.

द्वात्रिंशदक्षर Adj. (f. आ) *32silbig.*

द्वात्रिंशदक्षरिन् Adj. dass.

द्वात्रिंशदर Adj. *32speichig* Ind. St. 9,110.

द्वात्रिंशदुपनिषद् f. Titel einer Upanishad Opp. Cat. 1.

द्वात्रिंशद्वात्र n. *eine 32tägige Feier.*

द्वात्रिंशल्लक्षणिक Adj. *mit 32 Merkmalen versehen* Ind. St. 15,253.

द्वात्रिंशार Adj. *mit 32 Speichen versehen.*

°द्वात्रिंशिका f. *ein Verein —, eine Sammlung von 32.*

द्वात्रिंशोपनिषद् f. Titel einer Upanishad Opp. Cat. 1.

द्वादश 1) Adj. (f. ई) *a) der zwölfte.* भाग m. *der 12te Theil.* Du. *der eilfte und zwölfte* Tândja-Br. 4,1,2. Am Ende eines adj. Comp. (f. आ) *mit — zu zwölft. — b) aus zwölf bestehend. — c) von zwölf begleitet, um zw. vermehrt, + zw. — d) zwölf* Agnip. 41,9. — 2) f. ई *der zwölfte Tag im Halbmonat.* — 3) n. *Zwölfheit, Zwölfzahl* Visnus. 4,8.

द्वादशक 1) Adj. *a) der zwölfte. — b) zwölf enthaltend, aus zw. bestehend.* — 2) n. *Zwölfzahl.*

द्वादशकपाल Adj. *auf zwölf Schalen vertheilt.*

*द्वादशकर m. Bein. 1) Kârttikeja's. — 2) Bṛhaspati's, *der Planet Jupiter.*

द्वादशगव n. *ein Gespann von zwölf Stieren* TS. 5,2,5,2. Çat. Br. 7,2,2,6.

द्वादशगृहीत Adj. *zwölfmal geschöpft.*

द्वादशज्योतिर्लिङ्गमय Adj. स्तोत्र n. *ein Lobgesang auf zwölf* Liñga Verz. d. B. H. No. 1242.

द्वादशता f. und द्वादशत्व n. *Zwölfzahl.*

द्वादशधा Adv. *zwölffach.*

द्वादशन्, द्वादश्रादशन् und द्वादशन् Adj. Pl. *zwölf.*

द्वादशनामपञ्जर n. Titel eines Stotra Opp. Cat. 1.

द्वादशनिधन n. Name eines Sâman Ârsh. Br.

द्वादशपत्त्र Adj. *zwölf (Blüthen-)Blätter habend* Ind. St. 9,110.

द्वादशपत्त्रक n. *ein best.* Joga, *bei dem die zwölf Silben* ओं नमो भगवते वासुदेवाय *mit den 12 Zeichen des Thierkreises und mit den 12 Monaten in Verbindung gebracht werden.*

द्वादशपद् Adj. (f. आ) *aus zwölf Worten bestehend* Mâlatîm. ed. Bomb. 4, N.

द्वादशभाव m. und °फल n. Titel zweier Werke Opp. Cat. 1.

द्वादशभुज 1) Adj. *zwölfarmig.* — 2) m. N. pr. eines Wesens im Gefolge Skanda's.

द्वादशम Adj. (f. ई) *der zwölfte.* भाग m. *der zw. Theil* Hemâdri 1,131,22.

द्वादशमीकावाक्य n. Titel eines Werkes. °निर्णय m. und °विवरण n. Titel von Commentaren dazu.

द्वादशमीसिद्धान्तनिरूपण n. Titel eines Werkes.

द्वादशमात्र Adj. *zwölf Moren habend* Amṛt. Up. 23.

द्वादशमासिक Adj. *aus zwölf Monaten bestehend* Kâraṇḍ. 19,12. 72,19.